

de stranden breed. Het zuidelijkste deel van deze Costa de la Luz is het mooist, met rustige plaatsjes als **Los Caños de Meca** (► D 8) en het heerlijke stadje **Tarifa** (► E 8), dat met zijn oceaanwinden een paradijs voor surfers en kitesurfers is. Voorbij Gibraltar begint de roemruchte Costa del Sol (zie blz. 76) met jetsetdorp **Marbella** (► G 7); dat is nog wel te pruimen. Aan de massatoerismebestemmingen als Torremolinos en Fuen-girola besteden we in deze gids geen aandacht omdat ze weinig bezienswaardig zijn. Voorbij Málaga ligt het oostelijke deel van de Costa del Sol. Daar is het toerisme veel minder aanwezig. **Nerja** (► J 6) is een prettige verblijfplaats. Daarna begint de Costa Tropical, de kust van de provincie Granada. Die gaat bijna onmerkbaar over in de Costa de Almería. Hier liggen minder druk bezochte, soms wel authentieke plaatsen met een achterland van kale bergen en woestijnachtige vlakten. Na-

tuurpark **Cabo de Gata** (► N 6) is een heuvelachtig gebied met weinig wegen en verkeer. U vindt er prachtige baaitjes en rustige, vriendelijke vissersplaatsjes met wat hotels.

Overweldigende natuur

In het bergachtige landschap, bij Córdoba en Jaén, begroeid met miljoenen olijfbompjes, is een aantal mooie gebieden tot natuurpark verklaard. In het noorden zijn die gebieden woest en uitgestrekt (Sierra de Cazorla en Sierra de Aracena bijvoorbeeld, beide niet in deze gids beschreven). Vogelliefhebbers kunnen niet om het uitgestrekte **Nationaal Park Doñana** (► B/C/D 5/6) heen, de moerasdelta van de Guadalquivir. Met speciale voertuigen kunnen prachtige tochten door het duinlandschap worden gemaakt, bijvoorbeeld vanuit El Rocio. Het achterland van Málaga kent enkele bijzondere natuurverschijnselen, zoals de **Torcal de Antequera** (► G 6).

Andalusië kent vele feesten en die worden uitbundig gevierd; in Sanlúcar de Barrameda verzamelen pelgrims en feestgangers zich voor de bedevaart op El Rocío.

1 Moors paleis met prachtige tuinen – Real Alcázar

Kaart: ► D4, stadsplattegrond blz. 38/39

Duur: 2 à 4 uur

Het 'koninklijk paleis' van Sevilla is een meesterwerk van mudéjarstijl en hoort tot Spanjes mooiste gebouwen. Uit het 12e-eeuwse Almo-hadenpaleis ontstonden na 1492 de koninklijke residenties. Alles bij elkaar toont dit complex vijf eeuwen verfijnde Andalusische bouwkunst.

Eenmaal binnen kunt u op de eerste binnenplaats de mudéjar-gedecoreerde Sala de la Justicia ² bekijken met daarachter de Moorse Patio del Yeso ³. Rechts van de grote Patio de la Montería ⁴ ligt de langgerekte Cuarto del Almirante ⁵, met waaiers in vitrines en schilderijen. Aantrekkelijker is het achter de prachtige gevel van het Palacio de Pedro ⁶. Pedro (door voor- en tegenstanders respectievelijk 'de Rechtvaardige' en 'de Wrede' genoemd) liet bouwmeesters uit Toledo komen en de koning van Granada leende, als dank voor eerder verleende hulp, zijn architecten uit zodat

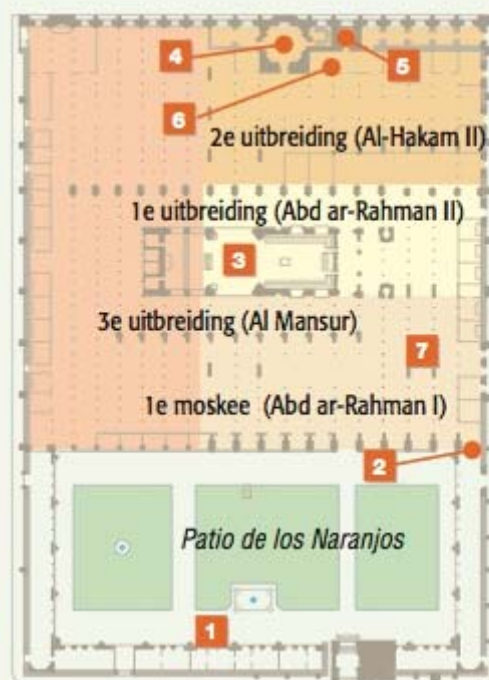
er ook overeenkomsten zijn met het Alhambra. De christen Pedro was goed bevriend met de moslims. Zijn paleis is gebouwd rond de wonderschone Patio de las Doncellas ⁷ ('juffrouwen'), met dubbele zuilen, fijn stucwerk en tegelwanden (*azulejos*). Op alle momenten van de dag is er wel een doorkijkje dat prachtig licht oplevert. Wie een poosje rondloopt door de zaaltjes rondom, ontdekt fantastische details in de tegelmuren, de handschriften, de bewerkte houten plafonds of het kunstig versierde stucwerk. Rechts van deze hof ligt de Salón de Embajadores ⁸, een ruimte met kleine hoefijzerbogen uit 1336 waaraan in 1420 een goudgekleurde koepel van bewerkt hout werd toegevoegd.

Het Palacio Gótico ⁹ ligt aan de andere kant van de Patio de las Doncellas. Het is ouder dan het Paleis van Pedro maar het heeft door Karel V nu een veel minder sprekend renaissance-aanzien. De reeks 18e-eeuwse Madrileen-

5 De glorie van het Moorse kalifaat – Mezquita en Madinat al-Zahra

Kaart: ► G3, stadsplattegrond blz. 62/63

Duur: Reken op ca. 2 uur voor de Mezquita en 4 uur voor Madinat al-Zahra

Rome was tweeduizend jaar geleden de grootste stad ter wereld. Minder bekend is dat duizend jaar geleden Córdoba de grootste was. In de 10e eeuw was Córdoba het culturele centrum van Europa. De toenmalige moskee (mezquita) getuigt van de glorie, net als de overblijfselen van 'pronkstad' Madinat al-Zahra, net buiten Córdoba.

Officieel heet dit monument Mezquita/Catedral. De moskee vormt samen met het Alhambra in Granada en Real Alcázar in Sevilla het topsegment van de Spaans-Arabische architectuur. De bouw begon in 785 en kende ruwweg vier fasen; in 990 bereikte de moskee met acht nieuwe traveeën aan de oostkant (links) zijn huidige grootte. De

buitenkant doet aan een kasteelmuur denken. Ook al zijn de poorten in de buitenmuur knullig gerestaureerd, een rondje eromheen loont de moeite: vergulde bronzen deuren, bogen op marmeren zuiltjes, stucwerk en geometrische mozaïeken.

Een duister palmbos van steen

Een kaartje koopt u op de binnenplaats, de **Patio de Los Naranjos** 1, vroeger gebruikt voor de verplichte rituele wasing. Na het verjagen van de moslims maakten de christenen er, net als in Sevilla, een oranjerie van door sinaasappelbomen te planten. De moskee zelf is een grote rechthoekige ruimte zonder verdiepingen. Een moskee is een plaats om gezamenlijk te bidden (vijf keer per dag) – de islam kent geen erediensten

Puente Nuevo, de brug over de diepe kloof midden in Ronda

Benito ⁴ op C. Amanecer 12 (in de *Barrio*, net buiten de zuidelijke stadspoort, daar zijn ook leuke terrassen). De restaurants aan de Plaza del Socorro (centrum) lijken ingesteld op massatoerisme: snelle, slappe hap.

Stevige landelijke kost – **Pedro Romero** ⁵: C. Virgen de la Paz 18, tel. 952 87 11 10, menu € 28 (avond) en € 14 (lunch). Klassiek adres tegenover Romeo's arena.

Uitzicht op de kloof – **Don Miguel** ⁶: Pl. de España 4, tel. 952 87 10 90, vanaf € 30. Kwaliteitskeuken met specialiteiten als ossenstaart en hertenbiefstuk.

Winkelen

Lokale lekkernijen – **Carnicería Andrés** ¹: C. Mariano Soubirón 10. Plaatselijke worst, honing, ingelegde producten en pittige kaas uit de bergen.

Sport en activiteiten

Buitensport – **Pangea** ¹: C. Fernando de los Rios 2, www.pangeacentral.com. Wandelen, klimmen, kanotochten, duiken, ballonvaren en nog veel meer.

Fietsverhuur – **Cycleronda** ²: C. Juan Jose de Puya 2, www.cycleronda.com. Vanaf € 15 per dag inclusief routes.

Informatie en feesten

Oficina de Turismo: Paseo Blas Infante, tel. 952 18 71 19, www.turismoderonda.es.

Oficina Junta de Andalucía: Pl. de España 9, tel. 952 87 12 72.

Bus: tel. 952 18 70 61. Dag. o.a. naar Sevilla en plaatsen aan de Costa del Sol.

Trein: naar Antequera, Sevilla, Córdoba, Granada, Málaga en Algeciras.

Feria de Mayo: kleurig stadsfeest met veemarkt, rond 20 mei.

Fiestas de Pedro Romero: drukbezocht festival begin sept. Ter herinnering aan de stierenvechter worden *corridos goyescas* gehouden in klederdracht uit Goya's tijd (ca. 1800).

In de buurt

Cueva de la Pileta (► F 6, 22 km, aangegeven op de A376), tel. 952 16 73 43, dag. 10-13, 16-17/18 uur, rondleiding in kleine groep € 8. Deze grot in de uitlopers van de Sierra de Grazalema is in 1905 ontdekt en bevat prehistorische rotstekeningen, de oudste wel 25.000 jaar oud.

Sierra de Grazalema (► E/F 6): dit grote natuurpark ten westen van Ronda is een regenrijk groen gebied, en het domein van roofvogels, berggeiten, herten en